

MARKÓ GYÖRGY

A „VASÚTÉPÍTŐK” CÍMŰ CSAPATÚJSÁG

Az 1. vasútépítő hadosztály azon magyar alakulatok közé tartozott, amelyek részt vettek a fasizmus elleni harcban a szovjet hadsereg oldalán. Az alakulat történetét feldolgozó kutatók számára fontos forrásanyag a hadosztály által kiadott újság, a „Vasútépítők”. Nem célunk a hadosztály tevékenységének ismertetése,¹ de az újság keletkezésének megértéséhez elengedhetetlenül szükséges egy rövid, történeti áttekintés.

Néphadseregünk megteremtésének jogi alapját az 1945. január 20-án Moszkvában megkötött fegyverszüneti szerződés képezte, amelyben Magyarország vállalta nyolc nehézfegyverzetű gyaloghadosztály felállítását a német fasizmus elleni harcra. Már ezt megelőzően sor került azonban egy magyar vasútépítő alakulat megszervezésére.

1945 elején óriási feladat hárult a Vörös Hadsereg műszaki alegységeire: helyre kellett állítaniuk a visszavonuló német fasiszták által tönkretett vasútvonalakat, hogy a fronton küzdő alakulatok számára legalább a harc feladatok biztosításához szükséges létfontosságú utánpótlást a legrövidebb úton, folyamatosan biztosítani tudják. Ezekbe a munkálatokba kapcsolódott be az 1945. január elején létrejött 1. magyar vasútépítő ezred 3662 önként jelentkezett katonája.

A négy zászlóaljából álló ezred 1945. január 6. és 11. között hagyta el a debreceni hadifogolytábort és indult kijelölt munkahelyére: Rahó—Máramarossziget körzetébe. Az időközben az 1. vasútépítő hadosztály elnevezést felvett alakulat² itt 1945. március 27-ig tevékenykedett, közreműködött 7 híd, 7 alagút és 1 pályaudvar helyreállítási munkáiban.³

1 Az alakulat történetét részletesen a következő tanulmányok dolgozták fel: *Gellért Tibor*: Népi demokratikus hadseregünk az ország újjáépítéséért. Hadtudományi Közöny, 1968. 2. sz. 49—60. o., *Mucs Sándor*: Magyar műszaki csapatok a német fasizmus elleni harcban. Hadtörténelmi Közlemények, 1964. 4. sz. 598—619. o., 1965. 1. sz. 105—121. o. és *Mucs Sándor*: 20 év a dolgozó nép szolgálatában. Elődök nyomában. Budapest, 1965. 7—28. o.

2 Az ezred 1945. február 16-án az 1. vasútépítő hadosztály elnevezést kapta. (Hadtörténelmi Levéltár — a továbbiakban: HL — Műszaki alakulatok iratai, 3. doboz, 47 /kt—1/ II. v.ép. zlj. 1945. február 17.)

3 A szovjet parancsnokság erkölcsi elismerése és az, hogy a vezetést 1945. február 9-től magyar tisztikar vette át, kifejezésre juttatta, hogy a magyar katonákat nem tekintik hadifoglyoknak.

3 HL Műszaki alakulatok iratai, 1. doboz, az 1. vasútépítő hadosztály műszaki naplója.

A hadosztályt ezután Losonc—Kriván térségébe irányították. A rendkívül nehéz körülmények ellenére az alakulat első és második munkaterületén összesen 1 813 000 munkaórát dolgozott, kitermelt 206 909 m³ földet és követ, megmozgatott 72 584 940 tonnaméter földet és követ, kitermelt és megmunkált 8 217 m³ faanyagot, és összesen 43 040 folyóméter pályamunkát végzett (rendes és keskenyvágányú vasútvonalon). A hadosztály helyreállított 7 hidat, 1 iparvasúti hidat, 8 alagutat, eltakarított 1 földcsuszamlást, fából megépített 1 támfalat, helyreállította és átépítette a máramarosszigeti pályaudvart.⁴

Miután a háború befejeződött, a szovjet hadsereg a magyar műszaki alakulatokat átadta a Honvédelmi Minisztériumnak. Az 1945. június első felében hazatért hadosztály — átszervezés után⁵ — bekapcsolódott az ország újjáépítésének nagy munkájába.

Röviden vázolja az 1. vasútépítő hadosztály tevékenységét, felmerül a kérdés: hogyan és milyen célból jött létre a „Vasútépítők” című időszaki csapatújság és mennyiben segítette elő a hadosztály által elért eredményeket?

A lap megteremtését az alakulat mellé beosztott szovjet tanácsadó tisztek szorgalmazták. Az ezredparancsnok ennek alapján utasítást adott ki: „A zászlóaljparancsnokok hassanak oda, hogy a Magyar Újság részére, mely a közeljövőben fog megjelenni, honvéd egyének is cikkezzenek. Szabad lehetőséget engedélyeznek minden honvéd egyénnek, hogy a munkáról, mint munkamódszerről írjanak... Nagy munkateljesítménnyel rendelkező honvédek neveit szintén összegyűjtve az újság részére az e. psághoz küldje be.”⁶

A „Vasútépítők” a hadosztály szerkesztésében és kiadásában jelent meg és az előjáró szovjet parancsnokság messzemenő támogatását élvezte. A hadosztály mellé beosztott szovjet politikai tiszt, Fedorcuk őrnagy, majd később Sisenkó százados volt a felelős a lap kiadásáért, ők gondoskodtak a nyomdai kapacitás és a papírszükséglet biztosításáról is.⁷

A lap összesen *kilenc* alkalommal jelent meg, először 1945. február 9-én. Februárban négy, márciusban és májusban kettő-kettő, április hó folyamán pedig egy szám került kiadásra. Tudomásunk szerint csak a Hadtörténelmi Levéltár birtokában van meg a teljes sorozat,⁸ de nem

⁴ Uo.

⁵ A Vörös Hadsereg több vasútépítő és híradóépítő csapatot adott át a Honvédelmi Minisztériumnak. Az átadott alakulatok állományából szervezték meg az 1. vasút- és híradóépítő és az 1. híradóépítő dandárokat. (HL HM 1945/eln. 27 447.)

⁶ HL Műszaki alakulatok iratai, 1. doboz, 7/e. pcs.—1. v.ép. e. 1945. január 29.

⁷ A nyomda eredetéről, további sorsáról nem maradt ránk korabeli iratok. Gyöngyössy Gábor — az alakulat volt parancsnoka, ma nyugdíjas agrármérnök — visszaemlékezése szerint a nyomdát Fedorcuk szovjet őrnagy szerezte, és a magyar alakulat nyomdász-szakképzettségű tagjai üzemeltették. Több magyar nyelvű plakátot, röplapot adtak ki. Itt készültek a hadosztály személyazonossági igazolványai, az 1945. március 15-i díszparancs, megjelentették az 1945. január 20-án Moszkvában megkötött fegyverszüneti egyezmény szövegét is.

⁸ A teljes sorozat megtalálható a HL Műszaki alakulatok iratai, 1. doboz, az 1. vasútépítő hadosztály műszaki naplójában, egyes számok a HL HM 1945/eln. 22 629 számú iratban.

zárhatjuk ki annak lehetőségét sem, hogy a hadosztály egykori tagjai közül valaki rendelkezik a „Vasútépítők” példányaival. Az újság korlátozott példányszámban jelent meg, visszaemlékezésekre támaszkodva 200—250 példány tűnik valószínűnek.

A hadosztályparancsnok megkövetelte alárendeltjeitől az újság olvasását. Megparancsolta, hogy „... a fontosabb cikkeket a tisztek a legénység előtt ismertessék aképpen, hogy az a demokratikus nevelésnek is megfeleljen. Minden szálláskörletben egy-egy újság ki legyen függesztve.”⁹ Február 18-án pedig arra utasította a zászlóaljakat, hogy hetente öt cikket kötelesek a hadosztályparancsnokságra beküldeni.¹⁰

Az 1. vasútépítő hadosztály korai és gyors megszervezése miatt eleinte hiányoztak a politikai nevelőmunka szervezeti keretei. Később a szovjet politikai tisztek által kinevezett *népnevelési megbízottak* látták el a politikai ellenőrzést és nevelést.¹¹

A hadosztály munkafeladatából adódóan a legénységei egymástól szét-szórva települtek, ezért a lapnak nagy szerepe volt a katonák politikai és kulturális nevelésében. E cél érdekében cikkei beszámoltak a magyarországi eseményekről, az Ideiglenes Nemzeti Kormány tevékenységéről és a fontosabb külpolitikai eseményekről. Az addig csak kósza hírekre támaszkodható katonákat megnyugtatta az a tény, hogy a felszabadult országrészekben népi demokratikus átalakulás indult meg.

A katonák megtudták, hogy a kormány rendeleteleg előnyben részesítette a földosztás során a fasizmus elleni harcra önként jelentkezőket. Ez az elismerés nagymértékben hozzájárult a honvédek munkakedvének fokozásához.

Az újság — a Szovjet Távirati Iroda jelentéseire támaszkodva — rendszeresen tájékoztatta olvasóit a katonai helyzet alakulásáról.

A „Vasútépítők” ápolta a magyar katonai múlt haladó hagyományait és megemlékezett a munkásosztály nagy ünnepéről, május 1-ről is. Legnagyobb érdeme azonban az volt, hogy kiemelte a hadosztály munkájának társadalmi-politikai jelentőségét, és ezen belül az egyszerű katonák szerepét a vállalt feladat végrehajtásában.

Ezt a feladatot Gyöngyössy Gábor százados, az alakulat parancsnoka így határozta meg: „Honvédek! A mi feladatunk, hogy a romhalmazban fekvő országot újból felépítsük. Ezzel a munkával elkezdjük az építés munkáját. Ennek a vasútnak a megépítése éppen olyan életérdek mindnyájunk számára, mint a győzedelmesen előretörő Vörös Hadseregnek ... Minden munkában, minden csákánycsapásnál előtted álljon ez a szó »Békéért, vagy győzelemért!«”¹² A honvédek szerepéről

⁹ HL Műszaki alakulatok iratai, 1. doboz, 3/ho. pcs—1. v.ép. ho. 1945. február 20.

¹⁰ Uo. 1/ho. pcs—1. v.ép. ho. 1945. február 18.

¹¹ HL HM 1945/eln. 22 629.

¹² HL Műszaki alakulatok iratai, 1. doboz, az 1. vasútépítő hadosztály műszaki naplója, „Vasútépítők”, 1945. február 9. 1. sz. 1. o.

pedig így írt: „A feladat végrehajtásánál a nehéz teher a ti vállaitokon nyugszik . . . A feladat végrehajtása egyenként és összesen a ti munkátoknak az eredménye.”¹³

Felismerték és megértették-e az egyszerű katonák a német fasizmus elleni harc ilyen formája és a magyar demokratikus átalakulás közötti összefüggést? A feltett kérdésre igennel válaszolnak a korabeli írások: „Mikor önként jelentkezünk vasútépítő munkára, hogy a ránk erőszakolt és vesztett háborút tőlünk telhetőleg jóvátegyük, sokan nem gondoltak arra, hogy az önként vállalt munka néha nehéz is lesz és azt sokszor a legnehezebb körülmények között kell teljesítenünk. A magyar katona vállalt munkáját becsülettel végzi el. De százszoros munkakedvvel végzi, mikor érzi és tudja, hogy a dolgozó magyar néptől annyira messze eső fasizmus elpusztításához segíti a népek felszabadításáért annyi áldozattal, bámulatraméltó hősiességgel küzdő orosz hadsereget. Ilyen kedvvel végzett munkát követel tőled hazád, családod.”¹⁴

„Elgondolkozom. Hány ezer munkáskéz dolgozik most a béke érdekében. A fronton fegyverrel harcoló katonák az itthoni, csákánnyal dolgozó katonákkal vállatve mindnyájan a békéért küzdenek. Nehéz és veszélyes feladat előtt áll mind a fronti, mind pedig az itthoni munkás, de a cél érdekében összeszorított ajakkal, panasz nélkül, a jobb jövő, az igazságosabb rendszer reményében, tántoríthatatlan akarattal küzd mind.”¹⁵

„Jelszavunk: Munka a győzelemért és egy új demokrata Magyarorszáért!”¹⁶

A vállalt feladat jelentőségének megértése természetesen növelte a katonák munkakedvét. Ezt elősegítette, hogy a hadosztályparancsnok dicséretét kiérdemlő legjobb munkások nevét a lap rendszeresen közölte.

A munka frontján a szovjet és a magyar műszaki katonák egymás mellett harcoltak. Az egymásrautaltság, a közös feladat megteremtette a szovjet—magyar fegyverbarátság alapjait. Ezeket az alapokat fejlesztették tovább és tették tudatossá a „Vasútépítők” e témában megjelent cikkei.

A hadosztály nélkülözötte a hivatásos újságírókat, az meglátszott a lap szerkesztésén, formátumán, de ebben a hősi korszakban elsősorban harcra agitációs eszközre volt szükség és ennek a feladatnak a „Vasútépítők” maradéktalanul megfelelt.

Harminc éve, hogy a népi demokratikus hadsereg első csapatújságja megjelent.¹⁷ Harminc év múltán is hálával és büszkeséggel kell meg-

13 Uo.

14 Uo. „Vasútépítők”, 1945. április 10. 7. sz. 4. o.

15 Uo. 1945. május 1. 8. sz. 4. o.

16 Uo. 1945. február 21. 3. sz. 2. o.

17 Érdekességként jegyezzük meg, hogy a „Vasútépítők” utolsó, és a sorrendben második csapatújság, a „Honvéd Híradó” első száma egy napon, 1945. május 12-én jelent meg.

emlékeznünk róla, hiszen a korszak legfőbb tanulságát: a szovjet—magyar barátság és a társadalmi haladásért vívott harc közötti összefüggést több ezer ember számára tette világossá.

A továbbiakban közöljük a „Vasútépítők” című lap teljes cikkreperitóriumát. A cikkeket a jobb felhasználás érdekében — esetenként anotációval — négy nagyobb csoportra osztva közöljük:

I. külföldi hírek, németországi harcesemények,

II. magyarországi hírek,

III. az 1. vasútépítő hadosztály életével foglalkozó cikkek.

Ezen belül: a vállalt feladat jelentősége, erkölcsi-politikai írások; szovjet—magyar viszony; munkabeszámolók, munkateljesítmények, helytállás a munkában; szórakozás, sport; szerkesztői üzenetek, jelmondatok; képek.

IV. Név-, és címmutató.

I. KÜLFÖLDI HÍREK, NÉMETORSZÁGI HARCESEMÉNYEK

1. Berlin elleni felvonulását megkezdte a Vörös Hadsereg — 1945. február 9., 1. sz., 1—2. o.
2. [Berlini hírek] [TASSZ jelentés] — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
3. Bomlási tünetek Németországban — 1945. február 25., 4. sz., 2. o.
4. Churchill az Egyesült Nemzetek nevében megadásra szólította fel Németországot — 1945. február 9., 1. sz., 2. o.
5. Dánia [Hiranyag a dán ellenállók tevékenységéről] — 1945. május 1., 8. sz., 2. o.
6. Az egész világ gyászolja Rooseveltet — 1945. május 1., 8. sz., 2. o.
7. A frontról [Hírek németországi hadműveletekről] — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
8. Göbbels és családja öngyilkos lett — 1945. május 12., 9. sz., 2. o.
9. A győzelmes orosz hadsereg körülfárta Berlint, elfoglalta Mäklenburgot, Pottsdamot, Wittenberget — 1945. május 1., 8. sz., 1. o.
10. A három szövetséges állam — Szovjetország, az Amerikai Egyesült Államok és Nagy-Britannia — vezetőinek konferenciája Krimben — 1945. február 16., 2. sz., 1—2. o.
11. Hírek [Berlini, portugál, angol és spanyol események] — 1945. május 1., 8. sz., 2. o.
12. Konyev marsall csapatai és az angol csapatok találkoztak Torgaunál — 1945. május 1., 8. sz., 1. o.
13. Külföld hangja [Hogyan fogadta az Angliai Magyar Szövetség és az

- új Demokrata Magyarországért küzdő Amerikai Szövetség az Ideiglenes Nemzeti Kormány létrejöttét] — 1945. február 9., 1. sz., 2. o.
14. London: Magyarország bátran tekinthet a jövő elé [Budapest felszabadulása kapcsán] — 1945. február 21., 3. sz., 1. o.
15. Május 8: a győzelem napja. A Vörös Hadsereg és szövetségesei szétzúzták Németországot — 1945. május 12., 9. sz., 1. o.
16. Meghalt a franciák fasiszta vezére: Doriot — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
17. Németország feltétel nélkül kapitulált — 1945. május 12., 9. sz., 1. o.
18. Nyugati harcok [Az angol—amerikai haderők megközelítették Köln városát] — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
19. Romániai események [Demokratikus tüntetések román városokban] — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
20. A szövetségesek áttörték a németek Siegfried vonalát — 1945. február 21., 3. sz., 2. o.
21. Törökország belépett a háborúba — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.

II. MAGYARORSZÁGI HÍREK

22. Felszabadult a magyar főváros — 1945. február 21., 3. sz., 1. o.
23. Fontos rendeletek a hivatalos lap 13. számában. Három pengő a finomliszt, 1,40 pengő a kenyérliszt kiskereskedői ára — 1945. május 1., 8. sz., 3. o.
24. Hazai hírek [Meválasztották az Ideiglenes Nemzetgyűlés küldötteit, Budapesten három hidat átadtak a forgalomnak, Horthy Miklós Németországban meghalt, nem igazolják a csendőrség tagjait stb.] — 1945. május 1., 8. sz., 4. o.
25. Hazai hírek [Megindult a politikai pártok élete, közellátási kérdések Magyarországon, megkezdődnek a labdarúgó bajnoki mérkőzések stb.] — 1945. május 12., 9. sz., 3. o.
26. Helyreállítják a Ferenc József-hidat — 1945. február 21., 3. sz., 2. o.
27. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendelete a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhöz juttatásáról — 1945. április 10., 7. sz., 2—3. o.
28. Magyarországi hírek [Megindult az élet a felszabadult országrészen] — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
29. Május 1-én megkezdte adását a magyar rádió — 1945. május 12., 9. sz., 3. o.
30. Mit csinál Magyarországon az Ideiglenes Kormány? — 1945. február 25., 4. sz., 2. o.

31. Mit kell tudnod kormányodról. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány tagjainak életleírása — 1945. február 21., 3. sz., 1. o.
32. A „Szabadság” írja: Franciaországi magyarok a felszabadulásért — 1945. május 1., 8. sz., 3. o.
33. Az új magyar hadsereg megalakulása [TASSZ jelentés] — 1945. február 25., 4. sz., 2. o.
34. Utípor [A hadosztály két beszerzőtisztjének beszámolója magyarországi benyomásairól] — 1945. május 12., 9. sz., 2. o.

III. AZ 1. VASÚTÉPÍTŐ HADOSZTÁLY ÉLETÉVEL FOGLALKOZÓ CIKKEK

A vállalt feladat jelentősége, erkölcsi-politikai írások

35. *Bánkuti Ignác*: Az új nevelés [A hadosztály propagandistáinak tevékenysége] — 1945. május 12., 9. sz., 3. o.
36. *Csurda József*: Arcképek [Négy példamutató katona] — 1945. május 12., 9. sz., 3. o.
37. *Csurda József*: Köszöntelek Béke [A háború vége nem jelenti a vasútépítési feladat befejezését] — 1945. május 12., 9. sz., 1. o.
38. *Csurda József*: Visszhang [Az 1945. január 20-án Moszkvában megkötött fegyverszüneti szerződésről] — 1945. február 9., 1. sz., 2. o.
39. *Dancs József*: Vasútépítők! Bajtársaim! [Kitartás a munkában] — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
40. Emlékeztető [A krími konferencia határozatainak magyarázata] — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
41. Emlékeztető [Veres Péter, Vörös János, Rákosi Mátyás, Kossuth Lajos és Vorosilov idézetek] — 1945. május 1., 8. sz., 4. o.
42. 1848 [ezernyolcszáznegyvennyolc] március 15. A német iga alóli felszabadulás napja — 1945. március 13., 6. sz., 1. o.
43. *Frigyik [József]*: Magyar Vasútépítő Katonák! [A fegyelem megszilárdításának szükségessége] — 1945. március 4., 5. sz., 1. o.
44. *Gál Sándor*: Munka a győzelemért [A vállalt feladat jelentősége] — 1945. február 21., 3. sz., 2. o.
45. *Gyöngyössy Gábor*: Feladatunk... a munka fegyverével harcolni a győzelemért — 1945. február 9., 1. sz., 1. o.
46. *Horthy Sándor*: Aki nem dolgozik, ne egyék! — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
47. *Kovách Jenő, dr*: A szökésről [A szökés jogi fogalma, büntető rendelkezések] — 1945. május 1., 8. sz., 2. o.

48. Már akkor is . . . (Részlet Rogerius mester Siralmas Énekéből, 1243-ból) — 1945. május 1., 8. sz., 4. o.
49. *Matolcsi János*: Dolgozzunk gyorsan és többet — 1945. március 13., 6. sz., 3. o.
50. Mi híreink [A magyar hadsereghez történő átadással kapcsolatos hírek] — 1945. május 12., 9. sz., 4. o.
51. *Oláh Károly*: Tartsd meg lelkierődet! — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
52. Óvjuk ruhánkat! — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
53. *Som Lajos*: Ktartani végig! — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
54. *Szemes Mihály*: A háború után . . . [A Duna-medence népeinek új élete a háború után] — 1945. április 10., 7. sz., 1. o.
55. *Szemes Mihály*: Szabad május 1. („Szabad ország, szabad munkásai-ként ünnepeljük az első szabad május elsejét . . .”) — 1945. május 1., 8. sz., 1. o.
56. *Szöllősi János*: Bajtársak! [A vállalt feladat jelentősége] — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
57. *Urbán Sándor*: Jobb jövő felé! [Munkával a jobb jövőért] — 1945. május 1., 8. sz., 4. o.
58. Váltás! [Cikk a bajtársiatlanság ellen] — 1945. március 13., 6. sz., 2. o.

Szovjet—magyar viszony

59. Gratulálunk! [Egy szovjet műszaki egység kimagasló teljesítményével vándorzászlót nyert el] — 1945. február 25., 4. sz., 1. o.
60. *Gyöngyössy Gábor*: Március 15-e alkalmából táviratot küldtünk Sztálinnak és Malinowszkynek, a Szovjetunió marsalljainak és Miklós Béla vezérezredesnek — 1945. március 13., 6. sz., 1. o.
61. A miniszterelnök és a külügyminiszter üdvözlő távirata Sztálin marsallhoz és Molotovhoz. [Miklós Béla és Gyöngyössy János Budapest felszabadulása alkalmából köszönetét fejezte ki a szovjet vezetőknek] — 1945. február 21., 3. sz., 1. o.
62. Találkozás Fedorcuk őrnagy úrral, volt orosz felettesünkkel — 1945. május 12., 9. sz., 4. o.
63. Újabb 250 milliós kölcsönt adott a Szovjetunió Magyarországnak — 1945. május 1., 8. sz., 2. o.
64. A Vörös Hadsereg 27. évfordulójához — 1945. február 25., 4. sz., 1. o.

Munkabeszámolók, munkateljesítmények, helytállás a munkában

65. *Berecki [Emil]*: Beljebb! [Munkabeszámoló] — 1945. március 13., 6. sz., 4. o.

66. *Borsos János*: Kovácsműhelyben — 1945. március 13., 6. sz., 2—3. o.
67. *Csurda József*: Benyomások a munkáról — 1945. február 21., 3. sz., 2 o.
68. Dicséret a jól elvégzett munkáért — 1945. február 25., 4. sz. 2. o.
69. Egész csoportunk munkateljesítménye 1945. március hó 30-ig 1 234 800 munkaóra — 1945. április 10., 7. sz., 1. o.
70. Elvégzett munkánk számokban [1945. január 13-tól 1945. március 31-ig 1 234 800 munkaóra] — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
71. *Fejős Károly*: Számadás [Az első és a második munkaterület összevetése] — 1945. május 12., 9. sz., 2. o.
72. *Gyöngyössy Gábor*: Dicséret. Az elmúlt 20 nap alatt a következők érdemelték ki elismerésemet... — 1945. május 1., 8. sz., 2. o.
73. *Gyöngyössy Gábor*: Dicséret. Az orosz parancsnoksággal egyetértve a magyar vasútépítő csoportot... dicséretben részesítem — 1945. március 13., 6. sz., 2. o.
74. *Gyöngyössy Gábor*: Dicséret. Munkájukért... megdicsérem... — 1945. május 12., 9. sz., 4. o.
75. *Gyöngyössy Gábor*: Dicséret. Régi munkahelyünkön végzett munka utolsó hetében... dicséretemet a következők érdemelték ki:... — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
76. *Hoffman András*: Hogy épített egy csoportunk fürdőt és fertőtlenítőt? — 1945. február 25., 4. sz., 2. o.
77. *Kiss Ernő*: Szabók munkája — 1945. március 13., 6. sz., 4. o.
78. *Kosztai Péter*: Szabad az út [Elkészült egy alagút] — 1945. április 10., 7. sz., 4. o.
79. Kövessétek példájukat! [Dicséret] — 1945. február 9., 1. sz. 2. o.
80. *Laki József*: Cipésműhelyünk — 1945. március 13., 6. sz., 2. o.
81. *Major László*: A gazdasági hivatal működése — 1945. február 21., 3. sz., 2. o.
82. *Molnár Sándor*: Újabb munkánk befejezése előtt — 1945. május 12., 9. sz., 4. o.
83. *Papp István*: Vasútépítés [Ismeretterjesztő sorozat] — 1945. március 4., 5. sz., 1—2. o.; — 1945. március 13., 6. sz., 3. o.; — 1945. április 10., 7. sz., 1. o. [Befejezetlen!]
84. *Porkoláb Antal*: Az alagút szája megnyílik [Munkabeszámoló] — 1945. május 1., 8. sz., 4. o.
85. *Tóth Dezső*: Jól végzett munka után — 1945. február 25., 4. sz., 1—2. o.
86. *Végh Szántó Márton*: Ipari munka [Szabók, cipészek és kovácsok munkája] — 1945. március 13., 6. sz., 4. o.

Szórakozás, sport

87. Barátságos mérkőzés [Labdarúgó mérkőzés 1945. május 1-én] — 1945. május 12., 9. sz., 4. o.
88. *Kecskeméti [Károly]*: Tábori színház [Megkezdte működését az alakulat tábori színháza] — 1945. február 9., 1. sz., 2. o.

Szerkesztői üzenetek, jelmondatok

89. Bajtárs! Ez az újság a Te lapod. Írj munkádról... — 1945. február 21., 3. sz., 2. o.
90. Gondolj mindig arra, hogy minden becsületes munkaórád az Ország épületéhez egy téglá! — 1945. február 25., 4. sz., 2. o.
91. Hibbey Levente 100 P-t adományozott postaküldemények továbbítására. — 1945. március 4., 5. sz., 2. o.
92. *Teleki Pál, gr*: „Nehezebb feladatot talán egy nemzedék sem kapott, mint éppen a mai, ...” — 1945. március 13., 6. sz., 4. o.

Képek

93. *Makarov*: Magyar parancsnok jelentést tesz orosz parancsnokának — 1945. február 25., 4. sz., 2. o.
94. *Makarov*: Mosolygó, jó eredménnyel dolgozó katonák — 1945. február 21., 3. sz., 2. o.

IV. NÉV- ÉS CÍMMUTATÓ

Aki nem dolgozik, ne egyék! 46
Az alagút szája megnyílik 84
Arcképek 36

Bajtárs! Ez az újság a Te lapod. Írj munkádról... 89
Bajtársak! 56
Bánkuti Ignác 35
Barátságos mérkőzés 87
Beljebb! 65
Benyomások a munkáról 67
Berecki [Emil] 65
Berlin elleni felvonulását megkezdte a Vörös Hadsereg 1
[Berlini hírek] 2
Bomlási tünetek Németországban 3
Borsos János 66

Churchill az Egyesült Nemzetek nevében megadásra szólította fel Németországot 4
Cipésműhelyünk 80

Csurda József 36, 37, 38, 67

Dancs József 39

Dánia 5

Dicséret a jól elvégzett munkáért 68

Dicséret. Az elmúlt 20 nap alatt a következők érdemelték ki dicséretemet ... 72

Dicséret. Az orosz parancsnoksággal egyetértve a magyar vasútépítő csoportot ... dicséretben részesítem 73

Dicséret. Munkájukért ... megdicsérem ... 74

Dicséret. Régi munkahelyünkön végzett munka utolsó hetében ... dicséretemet a következők érdemelték ki ... 75

Dolgozunk gyorsan és többet 49

Egész csoportunk munkateljesítménye 1945. március hó 30-ig 1 234 800 munkaóra 69

Az egész világ gyászolja Rooseveltet 6

Elvégzett munkánk számokban 70

Emlékeztető 40, 41

1848 [ezernyolcszáznegyvennyolc] március 15. A német iga alóli felszabadulás napja 42

Fejős Károly 71

Feladatunk: ... a munka fegyverével harcolni a győzelemért 45

Felszabadult a magyar főváros 22

Fontos rendeletek a hivatalos lap 13. számában. Három pengő a finomliszt, 1,40 pengő a kenyérliszt kiskereskedői ára 23

Frigyik [József] 43

A frontról 7

Gál Sándor 44

A gazdasági hivatal működése 81

Gondolj mindig arra, hogy minden becsületes munkaórád az Ország épületéhez egy téglá! 90

Göbbels és családja öngyilkos lett 8

Gratulálunk! 59

Gyöngyössy Gábor 45, 60, 72, 73, 74, 75

A győzelmes orosz hadsereg körülfárta Berlint, elfoglalta Mäklenburgot, Pottsdamot, Wittenberget 9

- A háború után . . . 54
- A három szövetséges állam — Szovjetország, az Amerikai Egyesült Államok és Nagy-Britannia — vezetőinek konferenciája Krimben 10
- Hazai hírek 24, 25
- Helyreállítják a Ferenc József-hidat 26
- Hibbey Levante 100 P-t adományozott postaküldemények továbbítására 91
- Hírek 11
- Hoffman András 76
- Hogy épített egy csoportunk fürdőt és fertőtlenítőt? 76
- Horthy Sándor 46
- Az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendelete a nagybirtok rendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról 27
- Ipari munka 86
- Jobb jövő felé 57
- Jól végzett munka után 85
- Kecskeméti [Károly] 88
- Kiss Ernő 77
- Kitartani végig! 53
- Konyev marsall csapatai és az angol csapatok találkoztak Torgaunál 12
- Kosztá Péter 78
- Kovách Jenő, dr. 47
- Kovácsműhelyben 66
- Köszöntelek Béke 37
- Kövessétek példájukat! 79
- Külföld hangja 13
- Laki József 80
- London: Magyarország bátran tekinthet a jövő elé 14
- Magyarországi hírek 28
- Magyar parancsnok jelentést tesz orosz parancsnokának 93
- Magyar Vasútépítő Katonák! 43
- Major László 81
- Május 1-én [elsején] megkezdte adását a magyar rádió 29
- Május 8 [nyolc]: a győzelem napja. A Vörös Hadsereg és szövetségesei szétzúzták Németországot 15
- Makarov 93, 94
- Már akkor is . . . (Részlet Rogerius mester Siralmas Énekéből 1243-ból) 48

Március 15-e alkalmából táviratot küldtünk Sztálinnak és Malinowsz-
kynak, a Szovjetunió marsalljainak és Miklós Béla vezérezredes-
nek 60

Matolcsi János 49

Meghalt a francia fasiszták vezére: Doriot 16

Mi híreink 50

A miniszterelnök és a külügyminiszter üdvözlő távirata Sztálin mar-
sallhoz és Molotovhoz 61

Mit csinál Magyarországon az Ideiglenes Kormány? 30

Mit kell tudnod kormányodról. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány tagjai-
nak életrajza 31

Molnár Sándor 82

Mosolygó, jó eredménnyel dolgozó katonák 94

Munka a győzelemért 44

„Nehezebb feladatot talán egy nemzedék sem kapott, mint éppen a
mai, . . .” 92

Németország feltétel nélkül kapitulált 17

Nyugati harcok 18

Oláh Károly 51

Óvjuk ruhánkat! 52

Papp István 83

Porkoláb Antal 84

Romániai események 19

Som Lajos 53

Szabad az út 78

Szabad május 1 55

A „Szabadság” írja: Franciaországi magyarok a felszabadulásért 32

Szabók munkája 77

Számadás 71

Szántó Márton ld. Végh Szántó Márton

Szemes Mihály 54, 55

A szökésről 47

Szóllósi János 56

A szövetségesek áttörték a németek Siegfried vonalát 20

Tábori színház 88

Találkozás Fedorcsuk őrnagy úrral volt orosz felettesünkkel 62

Tartsd meg a lelkerődet! 51
Teleki Pál, gr. 92
Tóth Dezső 85
Törökország belépett a háborúba 21

Újabb 250 [kettőszázötven] milliós kölcsönt adott a Szovjetunió Ma-
gyarországnak 63
Újabb munkánk befejezése előtt 82
Az új magyar hadsereg megalakulása 33
Az új nevelés 35
Urbán Sándor 57
Útipor 34

Váltás! 58
Vasútépítés 83
Vasútépítők! Bajtársaim! 39
Végh Szántó Márton 86
Visszhang 38
A Vörös Hadsereg 27. évfordulójához 64